

“Livet i havet”

- Lek og læring om vannets mange egenskaper

Et prosjekt med Kråkan på Iladalen barnehage
2018/2019

Ilabekken barnehager

Med omsorg i et anerkjennende og
inkluderende miljø

Medvirkende

Iman

Adiza

Adrian

Oliver

Nahom

Marcus

Gustav

Ollie

Jens

Yasmin

Hasinat

Pedro

Hedda

Andre

Lina

Pedagogisk leder: Christina Berg

Barne - og ungdomsarbeider: Kristin Ytterdal

Bakgrunnen for prosjektet

Dette året var det **“bærekraftig utvikling”** som var det overordnede temaet for prosjektarbeidene på Ilabekken barnehager. Hva hver enkelt gruppe valgte å jobbe med, var opp til oss.

Vi på Kråkan startet opp prosjektet i høst med temaet **«mat og helse»**.

Sammen med barna snakket vi om at kroppen vår trenger mat i løpet av dagen, og at vi kan få vondt i magen og blir sliten i kroppen vår uten mat og drikke. Vi reflekterte rundt hva som er **“bra mat”**, slik som brød, grønnsaker og frukt, fisk osv, og hva som er **“mindre bra”** mat, slik som kaker, is og godteri.

Barna fortalte hva de likte å spise i barnehagen, og hva de ønsket å ha med i matpakken sin. Vi lærte så **hvor maten kommer fra**, slik som at melka kommer fra kua, og at ost og yoghurt inneholder melk. Vi lærte at kaviar er laget av fiskerogn, at makrell i tomat også er fisk og at høna gir oss egg.

Prosessen i prosjektet

Etter å ha jobbet med “mat og helse” oppdaget vi fort at dette var et område barna *allerede* hadde en del *kunnskap* om, og som derfor ikke “fenget” de over en lengre periode. Det barna derimot var ivrige på og hadde stor interesse for, var **vann!**

Med dette bestemte vi oss fort for å skifte temaet vårt til vann, og la barna få vise vei. Sammen ble vi *kreative* og lærte mye om både vannets mange former, og tilslutt **“livet i havet”**

Barns medvirkning

“Barnehagen skal legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet (Rammeplanen, 2017).

Bærekraftig utvikling

Gjennom prosjektet vil vi gjøre barna bevisste rundt konsekvensene av våre egne handlinger og holdninger. Vi vil legge til rette for kritisk tenkning, etiske handlinger og solidaritet med omgivelsene (Rammeplanen, 2017).

Introduksjon av temaet "Vann"

Hva er egentlig vann? Og hvor kan vi finne det? Barna på Kråkan forteller hva de vet.

- *"Vann i vasken"* Iman

- *"Vi kan vask hendern og føttern med d"* Adiza

"Også kan vi drikk d" Hedda

"Vann fra havet" Lina

"Og sjøen" Gustav

"Vi kan bad i klorvann, d e d i Pirbadet. Men det kan vi ikke drikk" Jens

Flere av barna forteller så at de kan å bade.

"Endern bruke å bad i bekken" Hedda

"Og haien bor i havet" Ollie

"Regnet kjem fra himmeln, også blir d søledamma"

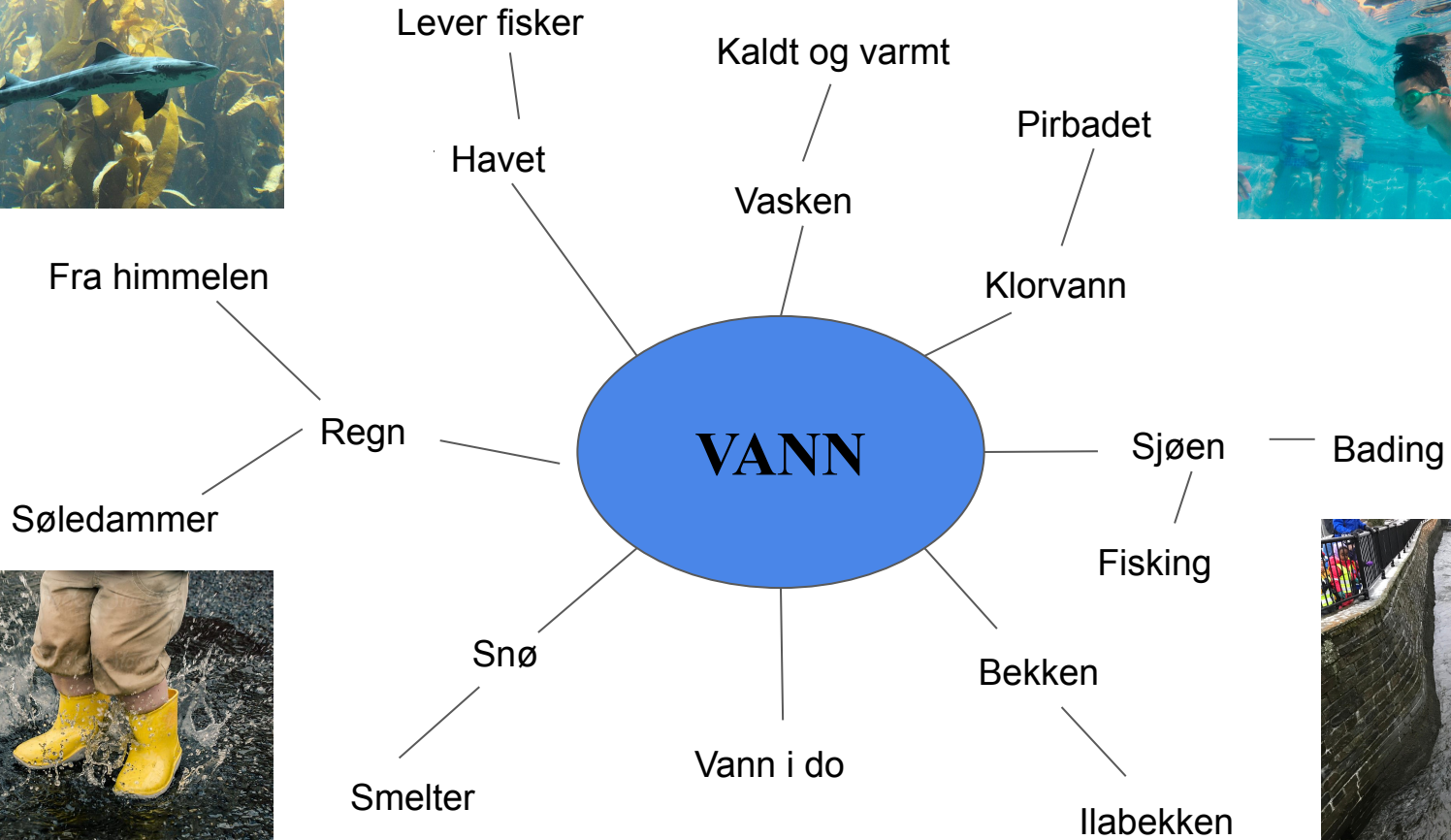
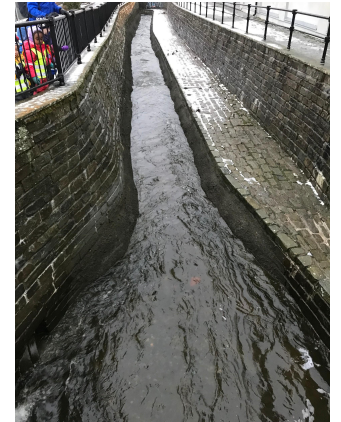
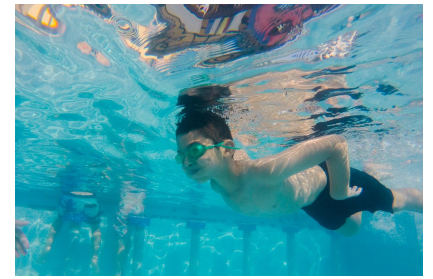
Alle barna er enige i at de ikke skal drikke sølevann.

"D e komme snø no, og når d smelte blir d t vann"

"Og så når d blir kaldt, blir d frosse t is"

Adiza, Iman og Lina forteller at når det er is ute, blir det glatt og da kan man ramle å slå seg.

Isskulpturer

Når kulda og vinteren kom, var barna ivrige på å **utforske** både *snø* og *is*.

Vi på Kråkan bestemte oss da for å se på **vannets** “**egenskaper**” ved å fryse ned vann til is.

Utstyr: Bøtte med snø, kanne med vann, maling, glitter, og former.

Barna fikk komme i grupper inn på verkstedet, hvor de fikk **velge** hva de ville bruke av former, samt hvordan de ville blande og mikse; enten med snø eller vann, glitter og maling, for så å **se hva som skjer** når maling eller glitter **blandes** med vann og snø. Deretter ble det satt i utebua over natta.

Isskulpturer

Resultatet: Det ble mange fine og ulike isskulpturer. Barna var ivrige etter å ta ut isskulpturene fra formene, *å se, ta og kjenne på*, å leke med det i snøen. De hadde masse farger og glitter. Det var kaldt ute i en periode, så isskulpturene var med i *lek* i flere dager.

“Barnehagen skal legge til rette for samhörighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk” (Rammeplanen, 2017).

Turer i nærområdet

Når vi jobber med temaet “vann” er det flott å dra ut å utforske og leke med det!

Vi følger Ilabekken fra barnehagen og ned til ilsvika.

Det er spennende å følge med hvor vannet ender opp.. ➡

“Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring” (Rammeplanen, 2017).

Sanger vi har sunget til temaet "vann"

Her sitter vi og ror, i vår lille båt.
Sjøen er stor, veldig stor, og det kommer bølger.
Stor bølge, liten bølge. Stor bølge, liten bølge
Stor bølge, liten bølge. Havet går i bølger.

Regn, regn, regn, regn
Øsende regn, pøsende regn
Regn, regn, regn, regn
Deilig og vått, deilig og rått
En og en, to og to
Vi hopper i vann, vi triller i sand
Sikk sakk, det drypper fra tak
Tikk takk, det regner i dag.

Livet i havet

- *Hva finner vi i havet?*

* Fisker og krabber (Ollie) Haier og havfruer (Adrian m/fer).

- *Hva kan vi finne i bunnen på havet/sjøen?*

* Tang (Lina) og snegler (Jens).
Skjell (Hasinat) og steiner (Yasmin)

- *Hva kan vi gjøre i sjøen/havet?*

*Bade og svømme (Andre). Vi kan dra på båtturn (Markus). Vi kan fiske fisk med fiskestang (Iman).

- *Hva kan vi spise som lever i havet?*

* Makrell (Gustav) og Kaviar (Oliver).
Fiskeboller, fiskekaker og fiskepinner blir også nevnt! :-)

“Vi svømmer med fisker”

Vi printet ut diverse fisker, samt krabber og haier, som vi laminerte slik at barna kunne leke seg med. Deretter utforsket vi og jobbet med **greenscreen!**

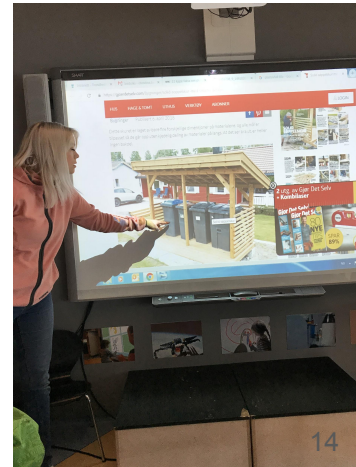
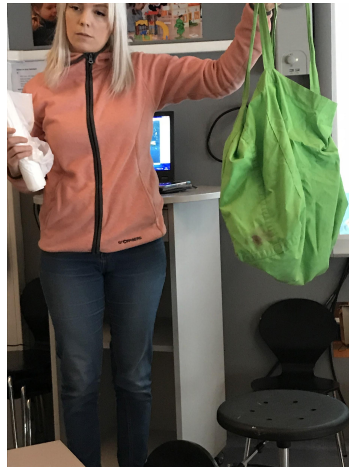
Når vi arbeider med greenscreen, kan barna selv få være **kreative produsenter**, hvor de kan se seg selv eller det de gjør, på ipad og smartboard. Her valgte vi å ha havet som bakgrunn, slik at barna selv kunne få dykke ned å svømme sammen med fiskene!

“Personalet skal utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna” (Rammeplanen, 2017).

Miljøtiltak for å sikre dyrelivet vårt!

Vi har lært mye om hva som finnes i havet, men også hva som **IKKE** burde være der! Vi har sett filmsnutt om plast i havet, og lært hva dette kan gjøre med dyrelivet vårt. Barnehagen har gjort noen miljøtiltak :-)

- Vi må være flinke å rydde opp etter oss ute, og ta med søppel fra tur.
- Vi må sortere søpla, slik at ting kan brukes på nytt.
- Vi må reduserer bruken av plast og papir og være flinke på gjenbruk!
- I barnehagen tegner vi på begge sider av arkene, og vi bruker max 2 papir når vi tørker hendene våre!
- Vi slår av lyset på do når vi er ferdige

Turdag i nærmiljøet med søppelplukking

Når snøen smelter, dukker det opp mye rart !

Vi fikk med oss alt fra matavfall, plast, papp og papir, glass og metall!

“Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen” (Rammeplanen, 2017).

Besøk på Vitenskapsmuseet

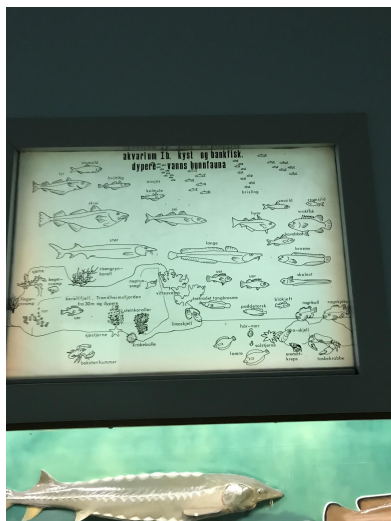
- Et dypdykk i havets mange skatter..

Vi besøkte Vitenskapsmuseet i mars. Etter å ha jobbet med havet og snakket mye om fisker og hva annet som finnes der nede, var det flott å kunne få dra på *museum* å se enda nærmere på dette!

Det var også mulighet for å kunne sette seg ned med fargeleggingsark fra temaet.

Besøket og arbeidet med temaet, ga oss *inspirasjon* til å dikte en egen fortelling om fisker...

Historien om Torsken og Haien i sjøen

Det var en gang en torsk som bodde nede i sjøen. Her svømte han sammen med vennene sine og haien.

De andre fiskene var redde for haien, men ikke torsken.

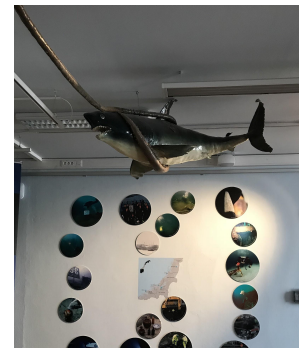
En dag spiser haien opp de andre fiskene. Og da blir torsken veldig lei seg, for han mister vennene sine.

Haien og torsken bestemmer seg for å lete etter krabber under tang og steiner, for haien liker ikke å spise krabber. Han er redd de skal klippe han i halen med krabbeklørne sine.

Men, på veien dit møter de en KJEMPE blekksprut! Og han vil fange haien. “Hjeeelp meg” sier haien til torsken. Men lille torsken klarer ikke å hjelpe haien, og blekkspruten tar haien til fange!

Dette var egentlig bra, for haien lærte da at han ikke skulle spise andre fisker, men heller være venner med de :-)

Torsken levde godt med alle sine nye venner; makrellen, laksen, krabbene og havfruene.

Vi utforsker havets "skatter" videre.. Vi lager maneter!

Det er stas å *male* i barnehagen og samtidig få øve seg på finmotorikken.

Vi klippet opp pappfat, og lagde hull med hullmaskinen.

Fatene ble først malt, før de så trakk garn gjennom hullene for å lage "trådene" til maneten.

Barna fikk velge selv om de ville ha blå manet, som er *glassmaneten*, eller om de ville ha rød, som *brennmaneten*.

"I barnehagen skal barna få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforsking, fordypning og progresjon (Rammeplanen, 2017).

"Æ har jellyfish hjemme"
- Ollie, 3 år

Oppsummering og evaluering

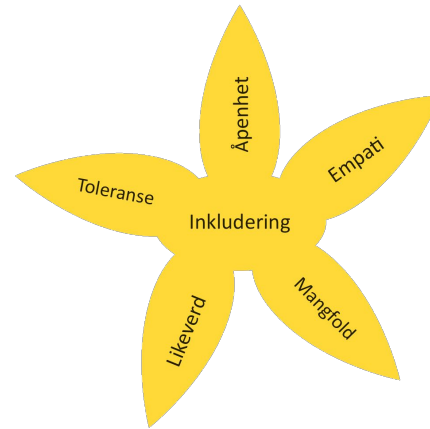
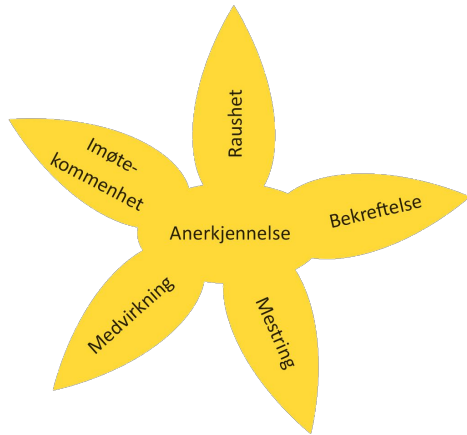
Vårt prosjekt har, som nevnt tidligere, tatt noen vendinger før vi **sammen med barna**, ut fra deres **interesser og undrende spørsmål** kom frem til temaet om “vann og livet i havet”.

Vi har underveis forsøkt å **følge årstidene**, og har jobbet med snø og is når vinteren var her, samt sett på snø og is smelte når det har blitt varmere.

Vi har brukt **nærmiljøet vårt**, og gått turer blant annet for å følge bekken, samt plukket og sortert søppel og lært om hvordan vi som bor på jorda kan ta best mulige vare på planeten vår, ved blant annet å **resirkulere søppel** og unngå å kaste søppel ute i naturen.

Temaet har satt sine spor hos barna. Vi har observert barna i lek, hvor de leker både fisker i havet og er på fisketur i søledammene med egne pinner som fiskestang. Foreldre har også kommet med **tilbakemeldinger** om at det er mye snakk om fisker hjemme. Barna er ivrige på å plukke søppel også, og påpeker hvor dumt og farlig det er for dyrelivet at søpla forsvinner ute i naturen!

Fordi om prosjektperioden er over, vil ikke arbeidet med temaet stoppe her! Barna er engasjerte og ivrige, og **deres interesser vil alltid være i fokus i barnehagehverdagen!**

Ilabekken barnehager
Iladalen barnehage
Mellomila 51
7018 Trondheim